

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Nro. 6.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMEBŐL.

*Költ Bétsben Pentéken Juliusnak 19-ik napján,
1799-ik esztendőben.*

B é t s.

A' múlt posta naptól fogva is kaptunk egy *Extrablattot* melynek foglalatja ekebből áll: — „

„Egy *Gen. Kraytól* érkezett, ezen hónap' 10-dikénn indittatott tudositás szerént, *Gen. Ott* 9-ikben *Urbano* erősségét, minekutánna azt 3 orákig havesen ágyuztatta volna, *Capitulatzióval* elfoglalta. A' benne őrizetenn volt 700 emberekből álló őrző tsopórt, oly fel-tétel mellett, hogy 6 hónapok alatt ellenünk szolgálni nem fog, elbotsáttatott. Sok munitziónn és eleségenn kívül, 30 ágyukat talált az erősségben *Gen. Ott*.

F

„Gen. Kray, hogy *Mántuán*nak vivásában ez után semmi akadály a ne legyen, meg-határozta, hogy a' *Mantna*' erősségeinn kívül lévő ugy nevezett *Cereserthurm* nevű sántzot, a' mely az ellenségtől, néppel és ágyukkal erőssen meg volt rakva, reá-rohanás által el-foglalja; a' mely is Jul. 10-dikének regellére nap'-fel-jötele-korra, határozatott. —

„Az ágyuzás a' rendelések szerént minden oldalról el-kezdődött, néhány tűz-adás után az ostromra rendeltetett 4 Batalionok közzül, mely Batalionok a' *Gyulai* és *Latterman* Regement-béliek voltak, ötven-ötven önként-vállalkozottak előre bocsátatván, s-ezeknek a' nevezett Batalionok magok is utánnok nyomulván, az ellenség egy ágyunak kezünkben való hagyása és egyéb vesztese után, a' torony megett lévő főbb sántzába nyomartatott bé.

„Itt ezen alkalmatossággal az *Orosz* ostrom-ágyuknak is egy ošťálja, a' mely tsak az az-előtt való nap' érkezett volt meg, ditséretesen meg-külömböztette magát az ellenségnek egyik szárnya ellen. — Jó maga meg-külömböztetéséről a' *Gyulaiánusok* közzül Gróf *Lázár* is meg-neveztetik, több másokkal együtt ezen ütközetben jelen-volt tilztek közzül.

„Az *Alessandriai* Kastély alatt már a' 3-dik Battériába is belé vitettek, a' Gen. *Melas*' tudófitása szerént, az ágyuk, melyhez képpeft már itt a' kereszt-sántzokhoz fognak kezdeni feregeink.“

Frantzia Ország.

Mikor az a' leg közelebbi Revoluzió vala Párisban, a' mely az ugy nevezett Directoriális Triumviratust ki-buktatta, egy 11 személyekből

álló Commissió állítottatott-fel, a' melynek projectálására tétettek az az ólta ki-jött Decretomok a' Törvényhozó Tanácsok által. Ilyen hogy a' zászlóikat el-hagyó katonák halálal büntetődjenek, hogy a' fegyveres erő újra organizálódjon, hogy 100 millió Livrák költsön vétetődjenek, &c. Ezen Gommiffiónak Gen. Jourdan is tagja, és szája vólt, az az, ő adta az Öt-százak' Tanácsában elő a' Commisio' projectomait. Ettől a' Commissiótól erőssen féltek nemely Kép-viselők, hogy ollyanná ne váljon, mint a' *Roherspier'* idejében a' köz jóra ügyel Commiffió volt. Ugyan ennek a' félelemnek lehet talajam, hogy mihielyett a' Törvényhozók' *permanenssége* meg szünt, az után ezen Commiffiónak léte is tsak hamar meg-szüntetődött. — Még Jun. 28-dikánn egy beszédet mondván-el *Jourdan* ugyan ezen Commiffió' névében, ezek a' ki fejezések is elő fordultak szavai között: —,

„Meg-magyaráztam néktek, hogy a' Hatalomban való meg-hasonlás, mint ejtette volt vezedelembe a' Respublikát: de meg-igértém volt, hogy azt is meg fogom mondani néktek, hogy ennek egyesülése által is, miként júthat a' Respublika vezedelemre. Jonak találok ezt a' matériát, a' jelen lévő környülállások között, mostan fontolás' alá venni.

„Fel-teszem, hogy a' mostani Directorok minden hatalommal birjanak: természet szerént ők is mind azt meg-tselekedni fogják, a' mit az ő előttök valók tselekedtek, és a' mit mind azok, a' kik valamelly nagy temérdekségű hatalommal, melynek gyakorlása nem nékiek való, 's a' mely tsak azért vagyon nékiek által adattatva; hogy magokat a' nép' kárával tartsák meg, birnának, meg-tselekednének,

„Ők (a' Directorok) ekként, hogy a' népet femmivé tegyék, és magokat meg gazdagítsák, igen veszedelmes plánumokat készit nek, és vizsgálják véghez; mert jól tudják ők azt, hogy a' tekintetnek, csak gazdagság a' fundamentoma, és hogy, ha nékiek pénzek és hatalmok lefzen, a' tsúfzó és szolgáló lokaság, mindenkor vélek fog tartani; azt is tudják más részről, hogy a' szegénység gyengüli a' lélek' tehetségait, ő benne rab-szolgaságot szül, ötet bátorialanná téfzi arra, hogy valami nagyhoz nyuljon, vagy pedig, hogy a' hatalommal vizsgáló-élőknek magát bátran ele- nek szegesse. Ők (az ilyen nagy hatalmu Di- rectorok) a' közönség'javát, vagy a' magok ágyvas- sai BGU, Nagy Central Universityakiből, a' Cludeko- zás, vagy pedig az elatsony és pénz által meg vétet- hető, és nékiek a' gyalázatos plánumokban fé- gítségül lévő, lelkeknek adandó penziók által, tékozolják-el. — „A' Státusi nevetséges, vesze- delmes, és hazfontalan hadakozásokba bonyo- litják, azért, hogy a' közönséges indulatot, szün- telen való rendetlenségben, pézsgésben, minden nap' meg ujjuló félelemben, és nyughatalanság- ban, tarthassák.

„Ők a' Respublikában pártokat támofzta- nak, vagy azokat a' melyek már meg-vagynak, fenn tartják: azon igyekefznek, hogy a' fak- tziók egymás-közt egyenlő fontot nyomhassanak, mivelhogy a' Directorium' méltosága ez által fenn-marad, és tzélját éri. — „Hogy egy ember, a' melynek a' hatalom már egyszer kezében vólt, és a' kinek helyében ők ülnek, akarmely nagy volt légyen is annak büne, meg-itélteffék, meg nem engedik; attól félnek, hogy annak meg- büntettetődésében a' magokét szemlélik; az áru- last, melyben magokat részefeknek lenni tudják, nem üldözik; sőt ujjabb öfzfze-esküvéseket tñ- nálának; a' vélek-részesekeket ugy el-szaporitják,

hogy tetteikért telyefféggel ne leheffen semmit félnük.

„Az elsőséget gaz embereknek adják; hogy egy betsületes és tanult ember hozzájuk közelit-
h ffen, vagy hogy éppen valamely hivatalt kap-
haffon alhattok, meg nem engedlik. A' virtussal
bíró embert le-t-fzik; a' virtust magát nevensé-
ges ábráz tba öltöztetik, a' köz gondolkodás'
modját le-tsufolják; a' közöséges hivatalokat
tálatom nélkül való emberekre bizzák, mely áit-
tal azt overik, hogy ezek nekik szolgálnak, őket
tzelozásukban elő segélik, és oltoba tüzetlégek
által, a' mit teadjok bizzák, veghez viltzik; nekik
ek oltoba, és roz emberekből álló követökre
vagyon izükségek, a' kiknek ne jusson ezekben,
hogy ellenek dolgozzanak. — „Ök a' dobzódált,
tunyaságot, pazérlást, s közöségesen szollva az
erkölts béli romlottságot, vagy tulajdon példa-
adáffok, vagy pedig közöséges ingerlés által,
gyarapitják; az erkölts telenséget és egyéb ren-
detlenséget, nyomban követi a' szegénység, és
azt a' szolgaság.

„Hogy a' dolgot ennyire vihaffék, a' játékot,
réfzegekedést, jó élést, a' bujasággal együtt, elő
szepélik; a' magok országába, minden idegen
bünt, és vezedelemre való mellérség ket bé-
hoznak; közöséges mulatságokat, bulozásokat,
titkos ruhákban való éjjeli meg jelenéseket, ta-
lálnak-fel, és az e' féléknek bé hozasatás it elő
segélik, &c., — Végre a' pártoknak meg-neve-
zésekre is le- sz áll *Jourdan*, a' melyeket a' rom
féléknek mond lenni, u. m: a' Royálissák', Ana-
ticusok' és Anarchissák' pártjaiknak. — (Orator
lett a' *Fleurusi Hérosból*.)

Midőn a' mult Jun. 20-dikánn a' Parlamen-
tom' Felső Házában, a' Klubok' és támadásra
tzélozó társaságok' el nyomásokról szoló pro-
jectom elő fordult volna, azt sürgette *Radner* ne-
vü Lord, hogy ezen projectom aloll, még a' *Szab-*
bad-kömiveseket sem kell ki- venni. Az *Akholti*
Hertzeg és *Rochefteri Puspök*, védelmezték őket,
mely után így belzélet az első: — „

„Mi ugyan ezeknél egy békeffélesebb haj-
landóságú emberek' classillát nem ismériünk; az
ő törvényeik szerént töllök minden vallást és
politikai ügy / *Geatsabizások* *szilittay@magy-*
nak, és az ő fő tzélozások az emberi szeretet és
jó-tétel: de azonban a' mostani crisisre nézve,
tsak ugyan nem tanácsos a' projectom aloll ki-
venni őket; a' *Kömivesek'* lepedője alatt fok-
szerentsétlenség esett a' szároz földönn; ne-
vezeten Német országonn a' *Kömivellégre* ól-
tották a' *Frantziák* a' magok *Anarchiáról* és
Revoluzióról való tudományaikat. Minthogy
a' *Kömivelléggel* oly dolgokra is vizszá elnek, a'
melyek az ő fel-állásával ellenkeznek, és halgatás
kivántatik hozzájuk, senki nem tudhatja, hogy va-
lyon a' szároz földöna való ujittások, nem tsúfz-
tak-e' által a' mi itt lévő *Lozsijinkba* is, a' mely-
től való tartásunk annyival is nagyobb lehet,
hogy két éztendőök előtt tsak itt *Londonban* 8
Illuminátus *Lozlik* találtattak. Én tehát a' mel-
lett, hogy az én *Kömives* társaim' ártatlanságát
védelmezem, tsakugyan meg-egyezek abba,
hogy a' projectom aloll ok fe vétetteffenek-ki:
mert akár mely nagy légyen is az én kötelessé-
gem, mint *Szabad-kömivesnek* kötelessége: tsak
ugyan meg előzi azt, mint egy *Britannus Pair-*
nek, az *Ország' Constitutziójához*, és hazám' ja-
vához viseltető szeretetem,

Londonból, 28. Jun. — A' közelébb következő hétenn, ki-fognak a' parantsolatok az ujj expeditzióra öfzze gyülekezve lévő *Anglus* seregnek adattatni, az iránt, hogy melyik tsoport melyik ellenséges parthoz evezzen a' ki-fzállás végett. — Még a' Királyi Garda-katonáság is jelen leszen az *Abercrombie*' vezérlése alatt ezen expeditziónn. *Irlandiából* is által hivattattak, *Knox*, *Nugent*, és *Moore* Generálisok, Garda-Regementjeikkel együtt az ugyan ezen expeditzióból való rész.vételre.

Sárdinia.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A' Királynak azok ellen az erőszakok ellen, a' melyek által a' maga szárazonn való birtokainak el-hagyására kényszerítettett, egy Protestátziója jött-ki ezen szigetenn Martzius' 5 dikénn 1799-ben, a' mely a' Frantzia Directoriumhoz is el-küldetett, és ez a' foglalata: — „

„*Emmanuel Károly* Sárdiniai Király. Azon történetekre nézve, a' melyek minket arra kényszeritettének, hogy a' szárazonn való birtokainkat el-hagyván, a' mi hatalmunkkal való éléstől *provisoriai* módra el-álljunk, a' mely hatalmat is mi az *Olofz* országai Frantzia fő vezér' személyében ugyantsak egy *provisoriai* módra *Turin*-ban fel-állittatott Országgló-székre bizni kéntelenítettünk, személyünknek betsüllete, és Famiлиánknak 's-maradékainknak java, a' vélünk barátságban lévő Hatalmasságokhoz képpest való állapotunk, közönségesen szolva, az igazság-nak minden indittó okai, és az illendőség, köteleznek minket, hogy mind azok ellen az ujjítások ellen, a' melyeket a' *Turin*-ban fel-állittatott *Provisoriai* Országgló szék tselekedett, vagy pedig még ennek utánna, a' köztünk és a' Frantzia Generális között 1798-ban Déc. 9 dikénn

fel-állott Kötésnek ereje ellen, tselekedni fog, protestáljunk, a' mint mi, egész *Europának* színe előtt protestálunk is. Mi, egy Királynak szava és hívsége szerént ki-nyilatkoztatjuk, hogy mi a' Békelléges Kötéseket, és a' Frantzia Respublikával való semmi más Alkuinkat, soha meg nem rontottuk, hanem sőt inkább azokat, nemcsak a' leg lelki esmeret-szerént-valóbb szoros-sággal meg tartottuk, hanem még annakfelette a' barátságuk és engedelmségnék, Finanziánk' meg erőltetésével is oly fok bizonyosságait mutatuk, hogy mind ezek, a' két részről lévő egymáshoz való tartozásokat, fok tekintetben feljül haladták. Mi mindenkor és közönségesen gondoskodtunk, hogy egygyen-egygyen nem csak minden Frantziák, hanem a' Frantzia seregek is, a' melyek Státusainkban voltak, vagy azonn által útaztanak, meg betsültettek, és hogy nem csak azok, a' kik a' Frantziákat motsókkal illették, meg-büntettettek, 's-fére üzettettek, de sőt azokat is, a' kik a' Frantziáktól meg-bántattak, az illendő az igasságos védelemnek határ-jainn kívül lépni, meg nem engedjük. Mi mind azokat az irásokat is, a' melyek akarmely helyenn ki-jöhettek, 's-annak a' dolognak hiteleslé való tételére tzeloztak, hogy mi Frantzia országoknak valamely ellenségeivel valami olyan titkos egyetértésben lettünk volna, a' melyből a' mi terhelhetésünkre, mintha mi a' mi Frantzia országgal való kötéseinket meg nem tartottuk volna, valami ki-hozattathatna, meg nem ismérjük. A' nélkül, hogy a' Frantzia Generálisoktól és Agensektől a' Frantzia Országló-székhöz küldöztetett tudósításokra ki botsátkozni akarnánk, igen jó szívvvel említjük itt inkább azokat a' tudósításokat, a' melyeket a' *Turinban* volt idegen Hatalmasságok' Követei, a' magok Udvaraikhoz és Országló-székeikhez küldöttenek. Mind azokból, a' melyeket mi itt elő számlálánk,

akar-ki könnyen meg-ítélheti, hogy mind azoknak a' dolgoknak meg-tselekedése, a' melyekre minket, az *Olofz* országban volt Frantzia Generálisoknak engedtetett nagy hatalom vett, egyébnek semminek nem, hanem tsak egy szempillantatnyi tulajdon képpen való *Provisorium*-nak tartathatik, és a' melynek semmi nem egyéb, hanem tsak az volt a' fundamentoma, hogy azt a' szerentsétlenséget akarta az ember el-távoztatni, a' melyet a' mi részünkről való ellentállás, akár mely igasságos lett volna is az, a' Piemonti jobbagyokra vont volna, pedig a' mely ellentállás őket akkor különben is meg nem oldalmazhatta volna, minthogy mi egészzen előrelathatatlanul, egy vélünk barátságban sőt szövetségben lévő Hatalmasságtól, még pedig oly időben támadtattunk-meg, a'-midőn a' mi hadierőnk, Frantzia országnak kívánsága szerént, a' leg békeffélesebb lábra helyeztetődött volt. Ezek azok a' fundamentomok, a' melyek szerént mi, a' mint azt a' mi hatalmunk, betsületünk, és köteleffégünk kíványa, a' Frantzia Generálisoknak és Agenseknek ellenünk tett igasságtalan lépéseiket, és az ő töllök közönségeffé tétetett Manifestumokban elő forduló indító okoknak semmiségeket, minden Europai Hatalmasságok előtt ki-nyilatkoztatjuk, azoknak ellenek mondunk, még pedig egész meg-győződéffel mondunk mostanában ellenek mind azoknak, hogy ez szerént, a' nekünk tartozó kárnak megtordittatását, a' mi eleink által szerzett örökségeknek vilfiza állittodások által, meg-nyerhesük. — „

„*Emmanuel Károly.*

Elegyes Levelék.

Gróf *Einsidel* már állított-fel, *Saxoniai* jószágában egy olyan méz-fabrikát, a' melyben

a' már mászszor ki-hirdetett *Runkel-Rép*ából készítették a' nádmézhez hasonló méz.

Német országonn egy *Humbold* nevü tudós azt találta-ki, hogy *Londonban* a' levegőnek hetszerte több éltető része vagyon, mint *Toskánában* a' leg kiesebb mezei vidékenn; a' mely nagy különbséget ő, a' kö-szénnek tulajdonítja *Angliában*.

Helvetziából :

A' *Helvétziai* Directoriumban is változás esett. *Ochs* nevü nevezetes ember, a' ki nem régen lépett volt bé abba, ismét ki-lépett belőlle. Ki-lépésének okáról nem irnak bizonyoson. Némelyek szerént, a' mostani *Frantzia* Directorium kívánta a' *Helvétziai* Directoriumtól, hogy, mivel ez az *Ochs* különös egyet-értésben volt a' minap ki esett *Frantzia* Directorokkal, tehát ő se maradhasson-meg már tovább ezen hivatalában. Mások azt állitják, hogy tsak *Sieyes* irt magános levelet a' *Helvétziai* Directorok közzül egyiknek, melyben javasolta, hogy jó lenne, ha tanátsoltatna *Ochs*nak a' ki-lépés, minthogy az ő Directorrá való létele is nem kitsiny erőszakkal, és nem keveseknek kedve ellen, esett volt. — Annyi bizonyos, hogy az ő ki-lépését is, a' *Frantzia* Directorium-béli utolsó változások vonták magok után.

*Lemberg*ből, *Jun. 24.* — „Most már az *Orosz* szolgálatban lévő, 8000 emberekből álló *Conde'* csoportja is meg-mozdulván, erre *Gallitzia* felé maschérozik. — A' *Gallitziai* Püspökök, Prælatusok, Abbások, &c, mind hivatalt vettek, hogy *Lembergbe*, egy zsinatra gyüljenek együvé. Az ő öfzse gyülekezéseknek tzélja, mint hallatik, az ezen tartományban el-töröltetett *Klastrumok'* állapot-

ját illető változás fog lenni. Az alsó Oskoláknak jobb lábra való állittódások feiöll is tanátskozni fognak.

Weselből, Jun. 26-dikánn irták, hogy az *Ehrenbreitstein*' erőllégeinn dolgozni meg nem szüntek a' Frantziák; e'tájjan még az ő sok requisitzióik is szünnés nélkül valók. Tsudálkozni lehet, hogy honnét hajthatnak még fel valamit. Ha a' kívánt dolgok azonnal bé nem érkeznek, mingyár ott az executzió. Tsak *Neuwied*' várossa, a' maga rendes adójánn kívül, minden naponként, 8 szekeret, 225 dolgozó, 190 embernek és 26 lónak kívánta; eledelt, fél öl fát; és 10 gerendát, tartozik *Ehrenbreitstein*hoz szolgaltatni.

Velentzéből, 9. Jul. — „Ide, 3 hónapoknak le-folyta után, végezetre tegnap leg előbbször meg-érkezék, nagy bámulásunkra, a' *Florentziai* posta.“ — (Ez elég bizonyos jele annak, hogy *Velentze* és *Florentzia* között semmi ellenség nintsen.)

Maylandban 31 személyek, a' kik a' *Macdóald*' közelittésekor örömeket jelentették, árestlázattak, és az Itélő-fzéknek által adattattak.

Párisból:

Az eddig volt Frantzia Hadi-minister *Milet Mureau*, gyenge egésségére nézve el-kéredzvénn a' ministerségből, mint Divisions Genérális, az Indzsiner Cancellariához rendeltetett. Helyébe Generál *Bernadotte* (a' volt *Bétsi* Követ) nevezetett Hadi-ministerré.

A' *Marsiliaiakról* azt irják, még az afzfonyokról is, hogy az *Orosz* nyelvet erőssen el-kez-

dették tanulni. Itt a' fogjok mind ki-szabadultak a' fogházból; és azt írja felöllök egy Francia levél, hogy az alatt szabadítottak-ki, míg a' Gondviselő, az *Orosz* nyelvet tanulta volna.

Páris, Jul. 5. —

„Gen. *Joubert* el-indúl innét 8-dikbann *Olofs* országba, hogy ott a' fő vezérséget által vegye. (Ha ez igaz, bizonyosan ő neveztetett fő vezéré) — „Gen. *Championet*, két Adjutánssaival együtt, ide *Párisba* érkezett.

A' vólt Egyiptomi *Török Bascha Seid-Aly*, a' ki a' *Bonapartéval* való tsátában két lebet kapott, és a' *Bascha* címet is megkapta. Császár ötlet az ő el-vezett javaiért gazdagon megjutalmaztatta, három ló-farku *Baschá*vá tette, és *Egyiptomi Generál-Bascha* titulussal is megajándékozta.

* * *

Magyar Ország.

Szatthmár Vármegyében Junius 30-ik napján. Sat, si caput incolume abstuleris, az az: Elég ha fejjeddel nem adódtál: így szólott egykor a' farkas a' darunak. Valóban fokát közönhet ama Fülesdi vadász is azoknak a' tiz farkasoknak, a' mellyekre nem régiben egy kopójával vadászni ki menvén, bukkant, a' mellyektől meg réműlvén a' kopó, a' gazda vadász lábai közzé vont a' magát, de ott sem lehetete bátorságos megmaradása, mivel egy a' farkasok közzül ki rántotta nyakánál fogva gazdájának nem kis réműltségére, és ott előtte mind a' tizen szerte szélyvel szaggatták, 's maga is allig szabadult meg a' vadász.

Allig felejtethi el az idő most is téli törvénytelen keménységét, mert noha még eddig a' köz nép a' szöllös gazdákkal szinte törvényül tartotta is ezt, hogy *Orban* napja után nem lehetne a' hidegtől tartani; még is most egyszer meg tsalatkozott, mert *Orbán* napját követett viradóra is dér vala nállunk, azólta pedig gyakran káros jég esők is hullanak, nevezetessen a' *Nyir-Medgyesi* határt a' kéteenn annyira el verte, hogy tellyességgel hafzon vehetetlené leve a' takarodásra.

Tapasztalt dolog, hogy a' fok bor ital fok vize *Bécs* *Glujn* *Elterah* *giversity* *djarmaty* *kihajnyit* körülöttünk egy kotsis, a' ki mind a' hatot bé fogván, annyira el ázott, hogy midőn a' *Csengeri* hidonn által akarna feleségestől együtt menni, a' vízbe esett; úgy is mondják, hogy a' nyavalyás maga önként ugrott volna a' *Szamosba*, ki már heted naptól fogva a' viz alatt hever. Ez légyen a' trinkusoknak tanufágára, mert azt tartják, hogy *többen vesznek el a' bortúl, mint a' víztől.*

* * *

Ode

*De Illustris. Barone Kray, qui
Nuper Suprimi in Italico Exercitu Ducis Munere
functus feliciter aliquot præliis Gallos ad Veronam
profligavit.
Anno M. DCC. XC. IX.*

*Virtus repulsæ nescia sordidæ
Intaminatis fulget honoribus.*

Horatius.

*Non sic Parentes Numinis ædibus
Dedere cultum; nec pia dogmata*

Ausi nefandis inquinare
 Opprobriis, tumidoque dente
 Ferire; sed quod Præses, et Arbitr
 Legis Deorum jufferat, aut sacri
 Dixere vates; non tueri
 Grande fuit Patribus piaculum
 Vestris; at omnis jam, modo Gallia
 Soluta Diuûm legibus, et bene
 Matura noxæ spernit aras
 Terrigenûm, Superûmque Regis,
 Quid? mollis ætas luxurie obsita est,
 Cultusque vilet Numinis; et datum
 Jus omne culpæ est, et Deorum
 Relligio teneris ab annis
 Contempta. Num hæc non irâ piaverit
 Genti nefastæ crimina? quin pluet
 Flammâ brevi cœlum strisulcâ
 In sobolem fatuam Typhoei.
 Et jam nefandum stragibus ingruit
 Ferrum, æsque caedis fertile, nec volat
 Secura campis Faultitas, et
 Pax procul exulat a' Parisis.
 Sunt nempe cœli vindicis omina,
 Iræque Diuum, qui sua negligi
 Impune peruersis minantur
 Imperia, atque sacrum Tonantis
 Numen. Necati provehitur gravis
 Vindicta Regis. Nam quis id abneget?
Raro antecedentem scelestum
Deseruit pede pœna claudo.
 Videmus omnes, quod cupida diu
 Desideratum est sollicitudine,
 Dies beati jam annuerunt,
 Spemque avidam satiavit æther.
 Kray summa gentis gloria Pannonum,
 Dum exuberanti volvitur impetu
 Per callra, per campos, per urbes
 Martis amans, populatur hostem.

O! quæ rependent digna satis Tuis
 Lux Magne ciues dona laboribus?
 Vel qui Te honorabunt Latini?
 Quos pedicis, manicisque soluis.
 Nam cum dolerent Francigenûm jugo,
 Pressi nefande, et moribus impiis,
 Diuumque fringerentur aras
 Temnere, et omne quod est Honestum;
 Tu Victor illo vulnere liberas
 Gentem Latinam per fera prælia,
 Dum perfidos hostes repellis,
 Usque metu glaciantæ corda.
 Te Patrem quando *Brescia* nuncupat
 Te Patrem quando *Mantua* (si licet
 Me sensa voti proloqui) per
 Secula tollet honore digno.
 Dicere summus non popularium
 Sermone tantum, sed feret ultimam
 Te fama vulgatum sub Arcton,
 Et tepidis celebrabit Afris.
 Noscere Martis progenies, cui
 Ars tota belli cognita, cui patet
 Ut Urbs, at arces sint præmendæ,
 Utque acies superanda campo est.
 Si ergo Tui se pectoris aedibus
 Mars totus abdit, nil mihi mirum erit,
 Te tam secundis ad Veronam
 Alitibus subiisse pugnas.

Cecinit
 Magno Karolini

Ferd. Makovitzky
 e. Sch. Piis.

Jelentés.

A' mennyiben az a' fő tzélom a' Magyar
Anonymusra tett feles költségemnek vizsgálza sze-

reztetésében, hogy azt, ismét egy szükséges, épületes, és érezhetőképpen gyönyörködtető könyvnek ki adására *Magyar Diogen* nevezet alatt fel áldozzam, annak pedig már tsak az a' hijja, hogy sajtó alá tétetteffen; ehez képest azon elkészült könyvet tárgyazó Előfizetők prærogativájával is meg bekélvén, a' 30 krajtzárok első jussának meg fértődésén kívül, hogy a' nevezett tzelnek el éresére szaporább mód leheffen: a' *Magyar Anonymus* kötetlen 30, bé kötve pedig 40, krajtzáron adattatik. — Azon érdemes hazafi Urak, 's Afiszonyóságok tehát, kik dűsö Scytha Öseiknek eredetekben emlékezetre méltó viselt dolgaikban gyönyörködni kívánnak (melynek ~~előadásán~~ *Central-Universität Library City* annak szük vólta miatt kevesen deákban is olvashatták, részt vehetnénk, betses érdeméről bizonyosságim lehetnek) megtalálják: *Debreczenben* Tisztelendő Keszthelyi László Rector Urnál a' Kegyes Szerzetesek klastromában; T. Nagy István Urnál a' Ref. Collegiumban; *S. Patakon* T. T. Rozgonyi József Professor Ur' intézete alatt, a' Bibliothecarius Urnál; *Nagy Karolyban* T. Pater Hannulik V. Rector Urnál; *N. Kallóban* T. Gaal János Várnagy Urnál; *Szatthmárt* Mándy József Fiscalis Urnál, és Munkácsi Sámuel Könyvkötőnél; 's nállam *Csengerben* mind kötve, mind kötetlen.

Mándy István.

P. D.